

Mirosław Lalak

"Pisma estetyczne", Wilhelm Dilthey,
Tłum. K.Krzemieniowa, Warszawa
1982 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 26/1-2 (87-88), 329

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ DILTHEY Wilhelm: Pisma estetyczne. /Tłum. K. Krzemięniowa/. Warszawa 1982, PIW, Biblioteka Klasyków Filozofii, ss. XLVIII + 433, zł 240,-

Wybór pism estetycznych Wilhelma Diltheya (przekładu dokonano na podstawie edycji "Gesammelte Schriften" z roku 1924, 1958 i 1968, studium "Novalis" na podstawie "Das Erlebnis und die Dichtung" z 1957 roku). Tom zawiera oprócz wymienionej pracy następujące tytuły: "Wyobrażenia poetycka i obłąd", "Wyobrażenia poety. Elementy poetyki", "Trzy epoki nowoczesnej estetyki i jej dzisiejsze zadania", "Powstanie hermeneutyki" (także "Uzupełnienia z rękopisów"). Wybór poprzedza wnikliwy wstęp Zbigniewa Kuderowicza wprowadzający w tajniki filozofii Diltheya i losy jej recepcji.

BP/87/88/9

M.L.

/I/ GAREWICZ Jan: O metaforze w filozofii: sowa Minerwy. /W:/ Wypowiedź literacka a wypowiedź filozoficzna. Red. M. Głowiński, J. Sławiński. Wrocław 1982, Oss., PAN IBL. Z Dziejow Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, t. LVIII, s. 79-91.

Funkcja metafory - pojmowanej tu jako "wszelka zmiana znaczenia znaku na skutek skojarzenia go z innym znakiem" - w pismach filozofów nie ogranicza się do zadań dydaktycznych. Metafora pozwala również na różne sposoby wychylać się poza zakres tego, co w języku danej filozofii daje się wysłować bezpośrednio. Przykładem może być słynna metafora z Hegłowskiej Przedmowy do "Zasad filozofii prawa". Zamierzona jako ozdobne zwieńczenie poprzedzającego ją wywodu, metafora owa - w nieświadomym nawiązaniu do repliki Mefista z "Fausta" Goethego, zestawiającej szarość teorii z zielonym drzewem życia - ujmuje zasadniczy dla usiłowań filozofa konflikt między efektywnością poznawczą przyznaną filozofii jako globalnemu wysiłkowi myślowemu ludzkości a prawdziwością własnego zamkniętego systemu filozoficznego Hegla.

BP/87/88/10

M.P.